

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiţie

D E C I Z I E

14 august 2013

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii Supreme de Justiţie

în componenţa:

Preşedintele şedinţei, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Tamara Chişca-Doneva, Valentina Clevadi,
Ion Corolevschi, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Octavian Lungu, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a ÎM „LKW-ALEX Spedition“ SRL către Octavian Lungu, privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 06 decembrie 2012, prin care a fost admis apelul, casată hotărîrea Judecătoriei Basarabeasca din 13 martie 2012 şi emisă o hotărîre nouă de admitere parţială a acţiunii,

C O N S T A T Ă :

La 08 septembrie 2011, ÎM „LKW-ALEX Spedition“ SRL a înaintat o cerere de chemare în judecată către Octavian Lungu, solicitînd încasarea sumei de 11 933,95 lei cu titlu de datorie, a sumei de 5 177,40 lei cheltuielile pentru reparaţia porţii deteriorate de către pîrît, a sumei de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistenţă juridică şi 513 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acţiunii.

În motivarea cererii reclamanta a invocat că, la 03 iulie 2010, între ÎM „LKW-ALEX Spedition” SRL şi Octavian Lungu a fost încheiat contractul individual de muncă nr.LO/10, prin care ultimul a fost angajat în serviciu la întreprinderea nominalizată în calitate de şofer. Tot în aceeaşi zi, între părţi a fost încheiat şi contractul cu privire la răspundere materială individuală deplină, prin care pîrîtul şi-a asumat obligaţia de răspundere materială deplină pentru neasigurarea integrităţii valorilor transmise lui de către reclamant.

Menţionează reclamantul, că înainte de efectuarea rutelor, pîrîtul a primit de la întreprindere bani pentru diferite cheltuieli (motorină, plăţi la frontieră, la vamă etc), fapt confirmat prin dispoziţia de plată nr.102 din 13 mai 2011, prin care pîrîtului i-a fost eliberată suma de 24 642 lei şi dispoziţia de plată nr.53 din 19 mai 2011 pentru suma de 9 363,28 lei, în total reclamantul i-a transmis pîrîtului suma de 34 005,28 lei. După efectuarea rutelor, pîrîtul a prezentat dările de seamă pentru suma totală de 96 375,27 lei, astfel rămînînd dator întreprinderii cu suma de 13262,95 lei, din această sumă fiind exclus salariul pîrîtului, în mărime de 1 329

lei, astfel, la 04 iulie 2011, datoria pîrîtului față de reclamant a constituit suma de 11 933,95 lei.

Susține reclamantul că, la 05 mai 2011, Octavian Lungu a parcat camionul cu n/î HN AS 283 pe teritoriul deprinderii ÎM „LKW-ALEX Spedition” SRL în scopul efectuării reparației. În urma parcării, a deteriorat poarta întreprinderii, cauzînd astfel reclamantului prejudiciul în sumă de 5 177,40 lei, fapt confirmat prin Actul nr.D-41 din 21 iulie 2011 și factura fiscală JB0425302 din 25 iulie 2011. În legătură cu acest fapt pîrîtului i-a fost remisă pretenția nr.86 din 25 iulie 2011 pentru a se prezenta la oficiu pînă la data 20 august 2011, însă acesta a ignorat-o, fapt ce a determinat reclamanta să se adreseze instanței de judecată cu cererea respectivă.

Prin hotărîrea Judecătoriei Basarabeasca din 13 martie 2012, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea soluției, instanța a reținut că datoria pretinsă de reclamant de la pîrît nu poate constitui obiect al răspunderii materiale a salariatului pentru neasigurarea integrității valorilor transmise.

Împotriva hotărîrii menționate, la 27 mai 2012, ÎM „LKW-ALEX Spedition” SRL a depus o cerere de apel, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2012, apelul a fost admis, fiind casată hotărîrea Judecătoriei Basarabeasca din 13 martie 2012, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat de la Octavian Lungu în beneficiul ÎM „LKW-ALEX Spedition” SRL suma de 11933, 95 lei cu titlu de datorie, suma de 785, 34 lei cu titlu de taxă de stat, 1 000 cu titlu de cheltueli de judecată, iar în total 13 719,29 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant parțial și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului. Astfel, s-a indicat că pretențiile reclamantului în sumă de 11 933,95 lei sînt confirmate prin probele anexate la dosar, or, prin contractul de răspundere materială individuală deplină, pîrîtul și-a asumat obligația să asigure integritatea valorilor transmise lui de către reclamant. Totodată, a fost reținut că procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară a fost respectată de reclamant prin expedierea în adresa pîrîtului a somației nr. 186 din 25 iulie 2011.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 01 martie 2013, Octavian Lungu a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2012, cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Basarabeasca din 13 martie 2012.

În argumentarea recursului recurentul a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material.

În acest sens a indicat că, contrar prevederilor art. 341 alin. (1) Codul muncii, intimatul nu a prezentat instanței probe pertinente care ar justifica pretențiile înaintate, limitîndu-se doar la prezentarea unor dispoziții de plată.

Mai susține recurentul că pînă în prezent de către intimat nu a fost citat pentru a i se explica care sunt pretențiile față de dînsul, ceea ce este contrar prevederilor art. 342 alin. (1) Codul muncii.

ÎM „LKW-ALEX Spedition” SRL a depus referință pe marginea recursului declarat de Octavian Lungu, prin care a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în instanța de apel și verificînd, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de intimat, legalitatea deciziei atacate, Colegiul conchide netemeinicia lui, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al RM instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Decizia recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ este considerată legală și întemeiată.

Potrivit materialelor cauzei, la 03 iulie 2010, între ÎM „LKW-ALEX Spedition” SRL și Octavian Lungu a fost încheiat contractul individual de muncă nr. LO/10, prin care ultimul a fost angajat în serviciu la întreprinderea nominalizată în calitate de șofer și tot în aceeași zi și cu același număr, între părți a fost încheiat și contractul cu privire la răspundere materială individuală deplină (f.d. 12-13). Prin ordinul nr. 11/08/16L din 01.08.2011 a fost desfăcut contractul individual de muncă la solicitarea angajatorului (f.d. 15). Ca urmare, ÎM „LKW-ALEX Spedition” SRL a solicitat de la fostul angajat restituirea datoriei formate din diferența de bani înmînată înainte de efectuarea rutelor pentru diferite cheltuieli și dările de seamă prezentate după întoarcerea de pe rută, cît și cheltuielile suportate pentru repararea porții pe care a deteriorat-o pîrîtul atunci cînd a parcat autocamionul în ograda întreprinderii.

Instanța de fond a respins pretențiile reclamantului, din motiv că datoria pretinsă de reclamant de la pîrît nu poate constitui obiect al răspunderii materiale a salariatului pentru neasigurarea integrității valorilor transmise (f.d. 153-156).

Instanța de apel a casat hotărîrea primei instanțe și a emis o hotărîre nouă de admitere parțială a acțiunii.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant parțial și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului. Astfel, s-a indicat că pretențiile reclamantului în sumă de 11 933,95 lei sînt confirmate prin probele anexate la dosar, or, prin contractul de răspundere materială individuală deplină, pîrîtul și-a asumat obligația să asigure integritatea valorilor transmise lui de către reclamant. Totodată, a fost reținut că procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară a fost respectată de reclamant prin expedierea în adresa pîrîtului a somației nr. 186 din 25 iulie 2011.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ susține această soluție, pornind de la următoarele.

După cum rezultă cu certitudine din materialele pricinii, recurentul primea înainte de efectuarea rutelor de la angajator bani necesari pentru diferite cheltuieli, iar la întoarcere prezenta dările de seamă pentru cheltuirea acestor resurse bănești (f.d. 16-85).

Afirmația recurentului cum că, contrar prevederilor art. 341 alin. (1) Codul muncii, intimatul nu a prezentat instanței probe pertinente care ar justifica pretențiile înaintate, limitându-se doar la prezentarea unor dispoziții de plată, Colegiul o apreciază critic.

Potrivit art. 341 alin. (1) Codul muncii, mărimea prejudiciului material cauzat angajatorului se determină conform pierderilor reale, calculate în baza datelor de evidență contabilă.

Astfel, mărimea prejudiciului pretins de reclamant este reflectat de contabilitate, care elibera banii înaintea deplasării, iar la întoarcere primea darea de seamă pentru banii cheltuiți.

Mai mult ca atât, conform art. 338 alin. (1) lit. b) Codul muncii, salariatul poartă răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului în cazurile când a primit bunurile și alte valori spre decontare în baza unei procuri unice sau în baza altor documente unice. Or, asemenea documente unice sunt dispozițiile de plată și deconturile de avans.

Astfel că, Lungu Octavian urmează să poarte răspundere materială în baza documentelor unice, independent de contractul de răspundere materială.

Colegiul consideră declarativă și afirmația recurentului cum că, pînă în prezent de către intimat nu a fost citat pentru a i se explica care sunt pretențiile față de dînsul, ceea ce este contrar prevederilor art. 342 alin. (1) Codul muncii.

Potrivit art. 342 alin. (1) Codul muncii, pînă la emiterea ordinului (dispoziției, deciziei, hotărîrii) privind repararea prejudiciului material de către salariatul în cauză, angajatorul este obligat să efectueze o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit și a cauzelor apariției lui.

La caz, angajatorul a efectuat o astfel de anchetă, fapt reflectat în referința nr. 186 din 25.07.2011 și despre care a fost înștiințat angajatul (f.d. 91). Mai mult ca atât, prin acea referință, expediată lui Octavian Lungu și recepționată de acesta la 28.07.2011, ultimul a fost invitat la oficiul angajatorului pentru clarificarea situației, însă acesta a neglijat invitația.

Prin urmare, Colegiul conchide că angajatorul a respectat procedura legală de stabilire a mărimii prejudiciului cauzat, invitîndu-l pe angajat pentru darea explicațiilor, însă acesta a omis să se folosească de dreptul său.

Eronat interpretează recurentul și prevederile art. 342 alin. (2) Codul muncii, atunci când afirmă despre obligativitatea angajatorului de a crea prin ordin o comisie cu participarea specialiștilor în materie. Or, potrivit acestei norme, angajatorul este în drept să creeze o asemenea comisie și nu este obligat, așa cum susține recurentul.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că instanța de apel corect a concluzionat despre temeinicia pretențiilor reclamantului.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ atestă că motivele de casare invocate de recurent nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării recursului și acesta urmează a fi respins ca nefondat.

În legătură cu cele relatate, conform art. 445 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Octavian Lungu.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2012, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a ÎM „LKW-ALEX Spedition” SRL către Octavian Lungu, privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Corolevschi

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea